

Cronologia

200 números de la Revista de Girona

Darrere el nom de la *Revista de Girona* no hi ha només quaranta-cinc anys de vida i 200 números; també hi ha una altra realitat que ja és llegenda: els vint anys (1876-1896) de la publicació del mateix títol amb la qual la revista contemporània ha volgut establir vincles des del primer moment. Com aquella, la d'ara té per objectiu la difusió de treballs de recerca cultural i científica sobre l'àmbit territorial de les comarques gironines.

1955

La *Revista de Girona* actual neix l'any 1955, mentre Pere Bretcha presideix la Diputació. Els primers números són dirigits per Cosme Casas, diputat ponent de Cultura. L'acord corporatiu diu que sortirà trimestralment "como síntesis de las realizaciones culturales de la Corporación y exponente de las realizaciones técnicas y literarias de todas las corporaciones,

entidades, asociaciones, academias, centros y particulares gerundenses".

A l'editorial del primer número, amb el llenguatge pompós propi de l'època, s'explica que s'ha donat a la revista el títol prestigiós de la predecessora "como homenaje a aquel esfuerzo y a aquellas abnegadas levas de hombres de recio espíritu que se lanzaron con sus propios medios a los avatares de las letras, legándonos, con sus sentimientos, florones de historia". S'hi expressa també la voluntat de reflectir la inquietud intel·lectual de les terres gironines i es fa constar que això s'haurà de fer, tanmateix, "dentro de la inmutable ortodoxia del Movimiento". Condicionament inevitable de la situació política, com el que exigeix, en el primer número de qualsevol publicació periòdica, la dedicatòria expressa al cap de l'Estat. La de la revista s'adreça "al glorioso ca-

pitán Francisco Franco, bajo cuya égida se han cumplido las premisas necesarias para que las empresas del arte, de la ciencia y de la historia hallaran su justo cauce y su tamaño esplendor". Els mateixos condicionaments exigeixen que la revista sigui redactada íntegrament en castellà, amb l'única excepció de la pàgina poètica, que s'inicia i es manté sempre en català.

1957

Els propòsits de periodicitat trimestral no es compleixen: entre el primer i el segon número transcorre gairebé un any. L'any 1957 apareix el tercer número, mentre presideix la Diputació Joan de Llobet. L'editorial insisteix en la voluntat de la revista d'esdevenir el portaveu de la societat gironina: "El profundo conocimiento conduce a la comprensión y a la

NÚM. 1. 1955

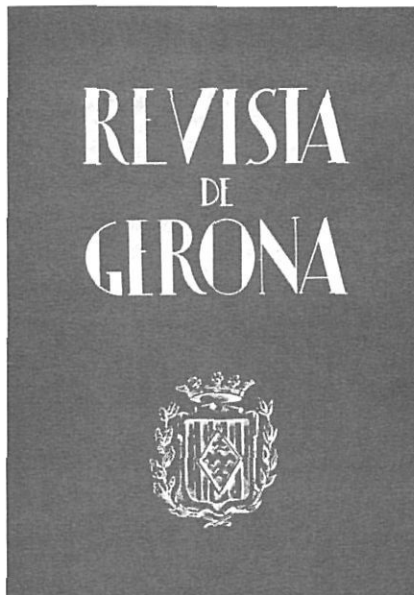
NÚM. 2. 1956

NÚM. 3. 1957

NÚM. 4. 1958

estima; pretende este objetivo nuestra publicación y por ello, según anunció el Presidente, quiere desarrollarse de forma amplia, rompiendo los moldes que pudieran asfixiarla de exclusivismo para lanzarse a la búsqueda de total colaboración, la de entidades, organizaciones, admiradores de estas tierras gerundenses, de su tradición y sus costumbres y de cuantos pretenden contribuir a este precioso medio de divulgación cultural”.

1958

L'any 1958, sota la direcció del nou ponent de Cultura, Ramon Guardiola, la revista entra finalment en una etapa de periodicitat regular. L'editorial del número 4 reproduceix un discurs del president Llobet: “Poseemos un patrimonio espiritual envidiable y una serie de entidades que la cultivan con el máximo amor y esmero; es por tal consideración que estimo deben concentrarse los anhelos de todas estas actividades culturales dentro de la Revista de Gerona”.

En aquest número, la revista canvia lleugerament de format i presenta l'aspecte extern que conservarà durant molts anys: la portada amb el títol i

l'escut de la Diputació sobre un fons de color únic. Per primera vegada consta que s'imprimeix a la Tipografia Carreras, de Girona.

1960

L'any 1960 apareixen per primera vegada, en els crèdits, els membres d'un nombrós Consell de Redacció, així com el nom del nou impressor, Arts Gràfiques Trayter, de Figueres. A partir de 1965, s'imprimeix als tallers gironins de Dalmau Carles, Pla. Els noms dels consellers de redacció desapareixeran a partir del número 43, l'any 1968, i s'hi manté només el nom del director, que

coincideix amb el del president de la Diputació de torn o amb el del diputat ponent de Cultura.

1970

Amb el número 50, de l'any 1970, comença un camí lent però imparabile: el de la catalanització de la revista. Més enllà de la intermitent secció poètica, apareix el primer text en prosa en català: un article de Maruja Arnau sobre la Garrotxa. Entre el número 50 i el 65 hi ha una mitjana d'un article en català per número.

1973

L'any 1973, amb la Diputació presidida per Antoni Xuclà, es fa patent l'actuació del nou director, el ponent de Cultura Joan Tarrés. El número 65 introdueix un nou disseny de portada que inclou una fotografia en color. Tarrés comença la seva etapa publicant, significativament, un article en català.

1974

El número 68, de 1974, és un extraordinari de caràcter monogràfic, dedicat a

NÚM. 68. 1974

REVISTA
DE
GERONA

NÚM. 70. 1975

REVISTA
DE
GERONA

NÚM. 86. 1979

REVISTA
DE
GIRONA

NÚM. 91. 1980

Salvador Dalí amb motiu de la inauguració del seu Teatre-Museu a Figueres. Onze dels articles són en català. L'exemplar, ràpidament exhaurit, serà buscat amb el temps pels estudiosos de Dalí i esdevindrà altament valorat pels col·leccionistes.

1975

El número 73, de 1975, inclou dos discursos del president Xuclà davant el Ple de la Diputació: el necrològic per la mort de Franco i el d'adhesió al rei Joan Carles I, que conté un paràgraf en català. La revista no es manifesta editorialment sobre els fets.

1976

Els números 75, 76 i 77, de 1976, constitueixen un triple homenatge a l'antiga *Revista de Girona* amb motiu del seu centenari. Aquests monogràfics, unificats per una portada idèntica, suposen una fita històrica en la trajectòria de la publicació: la catalanització del seu títol i de la integritat dels continguts. A l'editorial, signat pel president Xuclà, es diu: "Avui presentem aquest número espe-

cial de la nova Revista de Girona en homenatge a la primitiva Revista. Honoren aquest número les firmes d'intel·lectuals gironins que, seguint les petjades dels mestres que hem esmentat, volen ser continuadors de la tasca empresa per la que molt encertadament s'ha anomenat la generació de la Revista de Gerona".

L'aniversari és aprofitat per la Diputació per reeditar, en facsimil, els onze volums de l'antiga *Revista de Gerona*, per tal de facilitar l'accés dels estudiosos al seu valuós contingut.

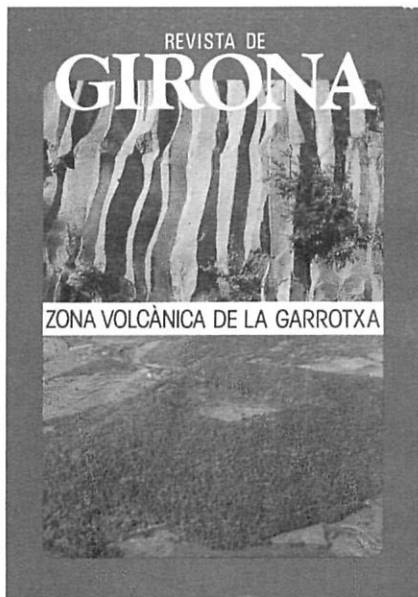
Per als números 75, 76 i 77 s'ha creat un Consell de Redacció extraordinari. Amb alguns dels seus membres i altres

de nous s'estructura un Consell de Redacció permanent, que apareix en els crèdits. En els números següents es consolida la catalanització total de la publicació i s'organitza el sumari en apartats temàtics, que es mantindran en el futur.

1979

L'any 1979, després de les primeres eleccions municipals democràtiques, és elegit president de la Diputació Joan Vidal i Gayolà. La revista passa a ser dirigida per la Comissió d'Ensenyament i Cultura de la Corporació. En el primer número d'aquesta nova etapa, dedicat significativament a la vila de Salt, el president Vidal i Gayolà escriu: "Les eleccions municipals darrerament celebrades han situat en els llocs de responsabilitat dels nostres municipis i de la Diputació homes elegits pel poble, decidits a reparar injustícies com les que en nom d'uns arguments ben pobres es van cometre amb el poble de Salt". L'exemplar també inclou un article signat pel nou ponent de Cultura, Arcadi Calzada: "Un altre gra de sorra, el nostre, s'incorpora a la redacció i un llarg camí ens precedeix. Una munió de

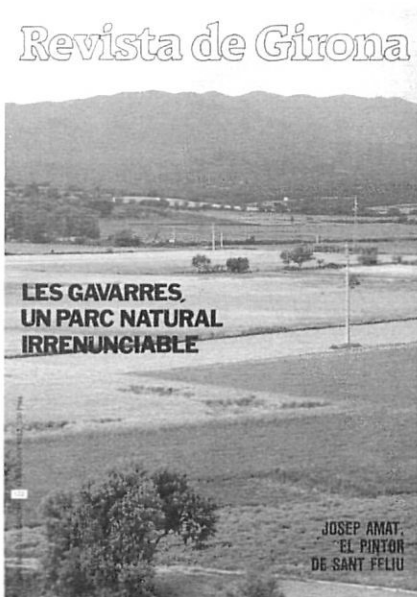
NÚM. 107. 1984

NÚM. 110. 1985

NÚM. 122. 1987

treballs i estudis han forjat la centenària tradició de la Revista de Girona”.

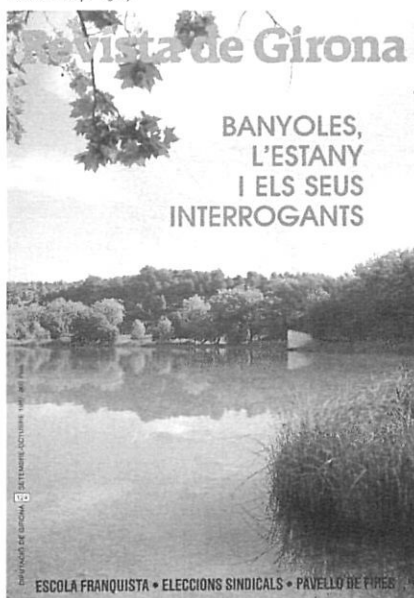
1981

A partir del número 95, de l'any 1981, dirigeix la revista Arcadi Calzada, nou president de la Diputació. El número 98 és dedicat monogràficament a Josep Pla, en el primer aniversari de la mort de l'escriptor. El número 100 és aprofitat pel president-director per recordar, en l'editorial, l'origen de la revista i les seves vicissituds, i per expressar-hi, entre línies, el desig d'encarrilar-la i de donar-li un nou rumb: “Sempre és sa treure conseqüències sobre la feina feta, perquè amb aquesta reflexió hom pot aprendre lliçons per esmenar els errors comesos. Cal deturar-se a valorar el fruit recollit per trobar l'afany que ha de fer-nos superar, i també l'eficàcia que ha d'atorgar la millora en el nostre treball”.

1985

La renovació desitjada cristal·litza l'any 1985, durant la presidència de la Diputació de Salvador Carrera. En el número

NÚM. 124. 1987

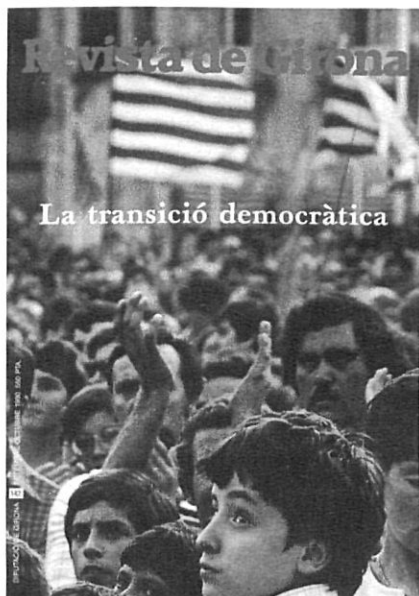

110 es produeixen canvis molt notoris. La portada és obra del nou compaginador, Enric Marquès, així com la modificació a fons de tots els aspectes formals. Per primera vegada, la direcció és posada a mans d'un professional, el periodista Narcís-Jordi Aragó, i amb aquest gest es fa explícita la voluntat dels càrrecs polítics de no interferir en les tasques de redacció. També s'amplia notablement el Consell de Redacció, amb la incorporació de representants de tot l'espectre cultural gironí. Apareix per primera vegada el Dossier monogràfic, que serà, a partir d'aquest moment, un element indispensable i característic de cada número. En l'arti-

cle editorial es fa explícit altra vegada el desig d'entroncar amb “aquella Revista de Girona que va mantenir el caliu de les lletres, les arts i les ciències de vint anys del segle XIX, fins a esdevenir el llegat insubstituïble de la cultura d'una època”. També es diu que la nova imatge externa de la publicació és el signe d'una renovació més profunda, que afecta la seva orientació i el seu contingut: “La professionalització de les tasques de direcció, l'ampliació del Consell de Redacció i la incorporació de nous col·laboradors són fets que expressen un desig: el de fer de la revista una plataforma més oberta a totes les àrees del pensament, un instrument de diàleg entre els diversos àmbits de la cultura i un vehicle eficaç de comunicació amb la societat gironina”.

Com a resultat dels canvis introduïts, la publicació dobla el tiratge i modifica la periodicitat, que passa a ser bimestral. A la seva ombra neixen, a més, els Quaderns de la Revista, dirigits successivament per Jaume Fabre, Joan Domènech i Joaquim M. Puigvert. Es tracta d'una enciclopèdia popular de les comarques gironines, que ha publicat ja noranta títols repartits en dues sèries plenament

NÚM. 142. 1990

NÚM. 157. 1993

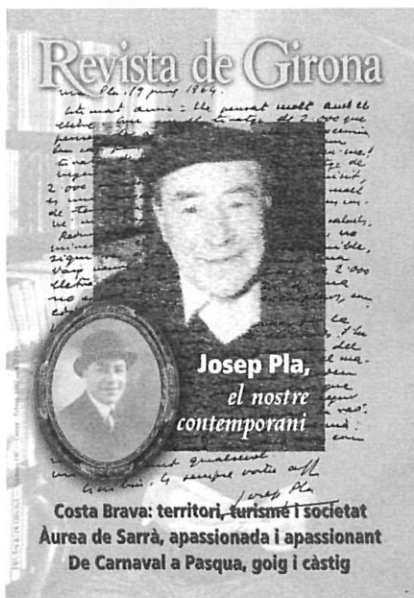

NÚM. 158. 1993

Núm. 180. 1997

consolidades i de gran acceptació: les Guies i les Monografies Locals.

1988

En el número 127, de 1988, apareixen per primera vegada els Fulls de la Revista, coordinats per Mariàngela Vilallonga, que inicialment són semestrals i que s'incorporaran a tots els números a partir de 1992. Es tracta d'un quadernet de setze pàgines, imprès sobre paper de color ocre, destinat als creadors, pensadors i crítics literaris, que torna a empalmar, de manera ben explícita, amb la vella Revista dels anys de la Renaixença. S'hi inclouen narracions breus, plecs de poemes, assaigs i recensions bibliogràfiques sobre temes de literatura i art. Cada edició dels Fulls és il·lustrada per un artista diferent.

1989

En el número 141, de 1989, l'arribada a la presidència de la Diputació de Josep Arnau i la intervenció del diputat ponent de Cultura Josep M. Salvatella propicien noves incorporacions al Consell de Redacció per fer-lo més representatiu de

totes les comarques. Es modifiquen també els continguts, amb un tractament més periodístic i un disseny gràfic més atractiu.

1990

L'any 1990, la diagramació es confia a Pep Caballé, i el fet comporta canvis substancials en les portades i en els aspectes visuals de la publicació.

L'any 1992, amb motiu d'haver arribat al número 150, s'engega el projecte de publicació dels Índexs de la Revista, que apareixeran l'any 1997 en un volum de quatre-centes pàgines i en la seva corresponent versió informàtica. En el prò-

leg, el director afirma que "per a la revista és una satisfacció poder posar aquest material a disposició de tothom, com la millor manera de fer socialment rendible el patrimoni escrit que ha acumulat al llarg de més de quaranta anys".

El nombre de pàgines de la publicació, que era d'una mitjana de vuitanta, s'estabilitza en cent setze.

2000

En l'editorial del número 198 s'anuncia la confecció d'aquest número 200, de caràcter extraordinari i monogràfic, dedicat a fer el balanç del segle XX, i s'hi afegeix: "Aquest resum del passat el volem fer amb la mirada posada en el futur: la renovació material i formal que preparem a partir del número 201." Amb aquest motiu, i sota l'impuls del nou president de la Diputació, Carles Pàramo, el Consell de Redacció experimenta una profunda remodelació que comporta alhora un relleu generacional. La revista renova, en aquesta ocasió, la seva voluntat de continuar essent una publicació plural i oberta al servei de la història, la ciència, la cultura i l'actualitat de les comarques gironines.

Núm. 192. 1999

Núm. 193. 1999

Núm. 197. 1999

